

60. Pula

Festival igranog filma

FILM POD ZVIJEZDAMA
www.pulafilmfestival.hr

Ponedjeljak, 22. srpnja 2013.

Festivalske
novine

3

Ljubav grada i filma

Impressum Festivalskih novina

Ravnateljica Festivala
Zdenka Višković-Vukić

Umjetnički ravnatelj
Zlatko Vidačković

Producentica
Tanja Miličić

Poslovna tajnica
Sanela Omanović

Voditelji popratnih programa
Branka Benčić, Marko Zdravković-Kunac,
Svetlana Barać, Zvonimir Rumboldt,
Tomislav Fiket, Dado Valentić

Glazbeni program
Sanela Omanović

Za nakladnika
Zdenka Višković-Vukić

Glavni urednik festivalskih publikacija
Zlatko Vidačković

Urednik Festivalskih novina
Goran Ivanišević

Redakcija
Iva Cikojević, Janko Heidl, Goran Ribarić,
Lucija Mulalić, Alen Bećirović

Službeni fotografi Festivala
Danko Vučinović, Slaven Radolović,
Manuel Angelini, Matija Šćulac

Lektura
Jelena Đukić Mader

Grafički urednik
Irena Musi

Prijelom
Dora Badurina Šuran

Tehnička podrška
Ivica Šuran, Tomislav Erman

Voditelj marketinga
Sandra Petrović Dishpalli

Glasnogovornik Festivala
Hrvoje Pukšec

Odnosi s javnošću
Ana Šimunović

Tisak
Novi list

Sav materijal objavljen u Festivalskim
novinama dostupan je i na web adresi
www.pulafilmfestival.hr

Nakladnik:
Pula Film Festival
Uspon na Kaštel 2
52100 Pula, Hrvatska
tel: ++ 385 52 393 321
fax: ++ 385 52 393 320
www.pulafilmfestival.hr
info@pulafilmfestival.hr

Gledatelji o filmu *Majstori*

Peda Grbin

Matanićev film *Majstori* sasvim je OK. Veseo je i fora. Sve mi je u filmu bilo super, pogotovo glumci, koji su bili jako zabavni. Nikša Butijer, koji u filmu glumi Bajuu, bio mi je najbolji od glumačke ekipe.

uradak u odnosu na filmove koji se bave socijalnom tematikom i dubljim problemima. Svidio mi se film, ima odličnih gegova, a i izbor glazbe je sjajan. Od glumaca, izdvojila bih Aretu Ćurković.

Josipa Lončar

Po naslovu komedije mislila sam da će film zaista biti nešto smiješno. Ja sam to doživjela više tragičnim, i mogu reći da sam trećinu filma prolijevala suze zbog cijele teme filma. No, film je zaista divan i uživala sam gledajući ga.

Elizabeta Pavlović

Simpatičan domaći film. Tema filma je tema ljubavi i potrebe da budemo viđeni, da čujemo, da budemo voljeni u ovom bezumnom svijetu. Tema je neobavezna, svakidašnja i predstavljena je na simpatičan i publici prihvatljiv način.

Damir Strugar

U početku mi je priča filma bila malo rastegnuta, ali na kraju je film dobro išao k svome finalu. Posebno mi se svidjela dobra glazba u filmu. Ukratko, *Majstori* su zanimljiva i simpatična komedija.

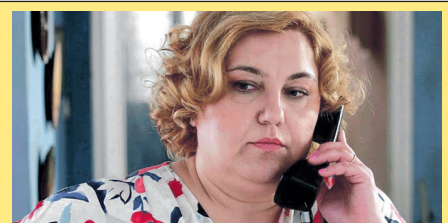
Iskra Stanojević

Matanića jako volim kao redatelja, ovo je, budući da je komedija, jedan njegov drukčiji

anketirala Lucija Mulalić

Ocjena publike za film
Majstori: 4,04

KONDOM KAO PROBLEM

Nažalost, nema formule kako napraviti film koji će vidjeti 150 tisuća ljudi. Moguće je donekle prosuditi potencijal filma za komunikaciju s publikom, ali riječ je uglavnom o nečem iracionalnom

razgovarao Janko Heidl

Svećenikovu djecu u Hrvatskoj je vidjelo oko 160 tisuća gledatelja. Jedini gledaniji hrvatski film od osamostaljenja bio je također *Vaš Kako je počeo rat na mom otoku*, a i *Vašeg je Maršala* u kinima gledalo više od 100 tisuća ljudi. Nerijetko se uz Vas veže kovanica *hrvatski filmski hitmaker*.

Nažalost, nema formule kako napraviti film koji će vidjeti 150 tisuća ljudi. Moguće je donekle prosuditi potencijal filma za komunikaciju s publikom, ali riječ je uglavnom o nečem iracionalnom. Ako se film poklopi s ukusom publike, autor se veseli, a ako ne, autor slegne ramenima i ide dalje.

Ovo nije američka produkcija, gdje bismo imali zadaću napraviti hit. Ovo je mala kinematografija u kojoj svaki autor pliva u svom mikrosvemiru i pokušava stvoriti neke slike i pokazati neki svjetonazor.

Dobrom odjeku nesumnjivo je doprinijela i odlična promidžbena kampanja, snažna medijska prisutnost – kao da su svi znali za *Svećenikovu djecu*, što nije čest slučaj s hrvatskim filmovima.

Film je u distribuciju krenuo u ludom vremenu u kojem se lome koplja oko zdravstvenog odgoja. *Svećenikova djeca* nije film o kondomu, nego o nečem drugom, ali u materijalnom smislu kondom

je njegov centralni predmet. Pitao sam se, recimo, zaslužuje li kondom biti centralnim predmetom filma ili je to prebanalno. Odjednom se na naslovnim stranicama svih novina pojavila riječ *kondom*. On postaje problem broj jedan u Hrvatskoj! To me je iznenadilo, ali je baš to za sobom povuklo i prisutnost filma u medijima.

Mnogi su bili nezadovoljni time što film počinje u komičnom tonu, a završava kao tragedija.

Iskreno mislim da nema komedije bez tragedije. Za mene je to svjetonazorsko pitanje. Uostalom, i nisam veseo autor koji se bavi veselim temama, a druga je stvar što ja tu neveselu temu volim razigrati humornim diskursom.

DANAS NA PROGRAMU

KINO VALLI

KRATKI FILMOVI EU / MANJINSKE KOPRODUKCIJE

16.00 Srijedom / Trečiadieniais, Litva, 3'

Nahrani me riječima / Nahrani me z besedami

r. Martin Turk, drama, Slovenija, Italija, Hrvatska, 2012, 88', uloge: Sebastian Cavadza, Boris Cavadza, Jure Henigman
Nestanak mlađeg sina prisiljava oca da nakon višegodišnjeg prekida komunikacije pozove starijeg sina kako bi mu pomogao pronaći ga...

NACIONALNI PROGRAM – MANJINSKE KOPRODUKCIJE

18.00 Goltzius i Pelikanova družina / Goltzius and the Pelican Company

r. Peter Greenaway, erotska drama, Nizozemska, Hrvatska, Velika Britanija, Francuska, 2012, 129', uloge: Frank Murray Abraham, Ramsey Nasr, Kate Moran
Kako bi 1590. otisnuo erotizirane verzije ilustriranih starozavjetnih priča, graveru Goltziusu potreban je novac alzaškog markiza...

KRATKI FILMOVI EU / MEĐUNARODNI PROGRAM

21.30 Vrijeme ljubavi / Temps d'Amour, Francuska, 11'

Najbolja ponuda / La migliore offerta
r. Giuseppe Tornatore, ljubavna drama, Italija, 2013, 123', uloge: Geoffrey Rush, Sylvia Hoeks, Donald Sutherland
Sređeni život ekscentrična osamljenika, eksperta za antikvitete Virgila Oldmana, iz temelja će protresti tajanstvena mlada žena... BERLIN 2013.

ARENA

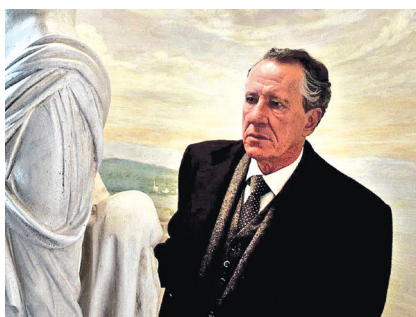
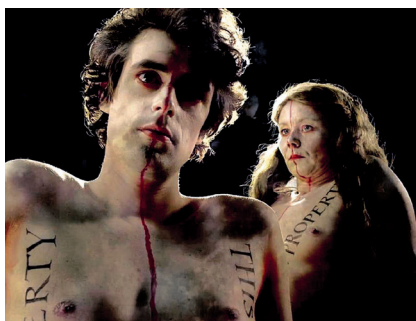
NACIONALNI PROGRAM – GLAVNA SEKCIJA

21.30 Zagonetni dječak

r. Dražen Žarković, detektivski film za djecu, Hrvatska, 2013, 88', uloge: Antonio Parač, Karlo Maloča, Vanja Markovinović
Četrnaestogodišnji Koko i njegovi prijatelji iz razreda Tomo i Marijana razotkrivaju dobro skrivanu tajnu novog učenika...

NACIONALNI PROGRAM – MANJINSKE KOPRODUKCIJE

23.15 Sretan do kraja / Srečen za umret
r. Matevž Luzar, humorna drama, Slovenija, Hrvatska, Češka, 2012, 100', uloge: Evgen Car, Milena Zupančič, Janja Majzelj
Umirovljenik Ivan odlazi u dom za starije, gdje želi u miru dočekati kraj, no na tečaju iz računarstva otkrije strast za životom...

DANAS NA FESTIVALU

Ponedjeljak, 22. srpnja 2013.

KINO VALLI

9:15 | *Zagonetni dječak*, press projekcija

11:00 | *Sretan do kraja*, press projekcija

CIRCOLO

12:45 | Press konferencije

ekipa *Zagonetni dječak*,

ekipa *Sretan do kraja*

KINO VALLI

Kratki filmovi EU / Manjinske koprodukcije

16:00 | *Srijedom*

Nahrani me riječima, projekcija

17:30 | *Nahrani me riječima*, razgovor

Nacionalni program – Manjinske koprodukcije

18:00 | *Goltzius i Pelikanova družina*, projekcija

20:10 | *Goltzius i Pelikanova družina*, razgovor

Kratki filmovi EU / Međunarodni program

21:30 | *Vrijeme ljubavi*

Najbolja ponuda

INK

10:00 | Kad svane dan

12:00 | Šanghaj

ARENA

21:30 | *Zagonetni dječak*

23:15 | *Sretan do kraja*

POPRAATNI PROGRAMI

10:00 | Festivalski otok, Giardini

19:30 | *Hrvatski filmski plakat*, otvaranje izložbe, MSUI / MACI

21:30 | *Europski kratki igrani filmovi*, Portarata

21:30 | *Solarno kino*, Pazin, kratki filmovi ekološke tematike i *Ljudožder vegetarijanac*, r. Branko Schmidt

23:30 | koncert Damir Kukuruzović - Django Group, Circolo

ih i dajem im sugestije, od kojih, normalno, Vinko neke uvaži, a neke ne. Što se tiče montaže, Vinko mi voli dati jednu od zadnjih verzija da pogledam. Jasno, kod svakog je redatelja s kojim radim drugačije, no kod Vinka uvijek zajedno gledamo tek *finalni šnit*, u kojem ja predložim još ponešto što mislim da može potpomoći filmu.

***Svećenikova djeca* prvi su hrvatski film koji je pogledala testna publika.**

Tako je. Kako je dugo trajala priprema za kino distribuciju, predložio sam Vinku da pravimo tu probnu, takozvanu testnu projekciju, u kojoj ćemo dovesti gledatelje koji će nakon odgledanog filma ispuniti upitnik. Prema tom se upitniku ondamožemo ravnati: što bi se još moglo promijeniti, što može biti jasnije... Međutim, pomaže i pri promociji samog filma – vidim kako kome mogu prezentirati film. Mogu reći da preporučujem svakome da to napravi jer stvarno je iznimno korisno, pa čak i u ranijoj fazi montaže.

Gdje će se film još prikazati i koje su ga zemlje otkupile?

Film je prikazan nedavno na festivalu A kategorije u Karlovym Varyma, a bio je u kino distribuciji po cijeloj regiji. Trenutno igra u Bosni i Hercegovini, Sloveniji, Makedoniji, a pripremamo i film za strana tržišta. Primjerice, Italija je otkupila film i bit će prikazan u redovnoj distribuciji sinkroniziran na talijanski. Također su ga otkupile ga i Španjolska, Norveška, Island... *Svećenikova djeca* ići će po još mnogim zemljama.

ODOBRILA PUBLIKA

Preporučujem svakome da napravi testnu projekciju jer je to stvarno iznimno korisno, pa čak i u ranijoj fazi montaže

razgovarao Goran Ribarić

Kako je došlo do realizacije istoimene drame Mate Matišića?

Vinko Brešan i Mate Matišić napisali su prvu verziju scenarija i donijeli je meni kao prijedlog za budući film. Suradujemo više godina te smo odmah prepoznali da imamo *vruću robu*. Vinko nakon drame *Svjedoci* i humorne drame *Nije kraj* već dugo nije

napravio pravu žanrovsku komediju, pa smo zaključili kako odmah moramo prionuti na posao.

Kao producent, koliko sudjelujete u fazi pisanja scenarija i montaži?

U fazi pisanja scenarija Vinko, Mate Matišić i ja dugo razmjenjujemo mišljenja. Stalno čitam nove verzije, proučavam

TEŠKO JE BITI REDATELJ

Gradili smo svoje likove prema vlastitim osobnostima, razvijali smo ih nekako usput. Kako smo zajedno pisali scenarij, to je glumački vrlo jedinstvena situacija, jer su likovi zapravo modelirani prema nama samima

razgovarala Iva Cikojević

Kako Vas je redatelj Nevio Marasović *namamio* u ovaj *freestyle* nezavisni film?

Nevija nisam otprije poznao, ni profesionalno ni privatno. Kad su se on i Janko dogovorili oko projekta, nakon što su neko vrijeme proveli zajedno na otoku Visu, gdje su se sprijateljili i odlučili napraviti film upravo o tome, moralo se kad-tad potegnuti i pitanje glumaca. Tijekom zajedničkog brainstorminga, gdje je tema bila tko bi odgovarao ulogi redatelja, Janko se sjetio mene i nedugo zatim smo se sastali. To je bio naš prvi susret, kad mi je prezentirao ukratko o čemu se radi i ja sam odmah pristao. Privukla me ideja filma, ali i Nevijev vrlo izravan pristup. Veći je problem, zbog mojih poslovnih i privatnih obaveza, bio naći prikladan termin za snimanje.

Profesionalno ste glumac, a ovdje glumite redatelja. Zanimljiva zamjena perspektiva.

Da, dogadali su se vrlo zanimljivi momenti kad mi je bilo teško, jer sam nerijetko prekoračio neku imaginarnu liniju – previše me ponijela ta ideja da sam redatelj, pa sam se uplitao u sektore gdje mi nije bilo mjesto. Primjerice, malo bih se previše opustio na setu, pa bih se drugima miješao u posao. Srećom, cijela je ekipa bila toliko opuštena da su uvijek odlično reagirali i dignuli znak stop kad je to bilo potrebno. Da, priznajem, svidjelo mi se biti redatelj. *(smijeh)*

Potpisani ste i kao jedan od scenarista, što je donijelo slobodnog prostora da se glumački razmašete? Odgovara li Vam takav interaktivni radni proces, gdje niste samo izvršitelj, već i sukreator?

Sva smo trojica podjednako pridonijela scenariju. U početku su Janko i Nevio imali samo scenoslijed, slično kako je Mike Lee počeo raditi svoje *Tajne i laži*, pa smo zajedno nadograđivali i noćima pisali nove probleme i raspravljali u kojem smjeru trebamo ići, pa pregledavali u montaži, pa ponovno nešto mijenjali i širili. Vrlo kreativno i interaktivno, što je poticajno za rad. Bili smo i vrlo ozbiljni, jer kad smo u jednom trenutku zaključili da jedan važan dio filma nije dobar, sve smo nanovo i napisali i snimili. Imali smo tu slobodu i priuštiti smo si to. Također, u toj situaciji gradili smo svoje likove prema vlastitim osobnostima, razvijali smo ih nekako usput. Naime, kako

smo zajedno pisali scenarij, to je glumački vrlo jedinstvena situacija, jer su likovi zapravo modelirani prema nama samima, onako kako nama odgovara. To je vrlo dragocjeno iskustvo jer tek sad uvidam do kraja koliko je to težak posao, i biti dobar scenarist, a posebice dobar redatelj, koji oboje moraju vrlo kvalitetan materijal isporučiti u nekom roku. To je osjećaj kao da me netko pustio u svoj stan gdje sada sve promatram i vidim sve tajne, a inače, kad sam samo glumac, sve prolazi mimo mene. Dodem i odradim svoj posao, i odem kući. Ovo je znatno napornije, ali to je iskustvo gdje ti sudjeluješ u svemu od početka do kraja i rado bih ga ponovio.

Vaš lik, redatelj, mozga oko filma i na ploču piše ključne lajtmotive: odnos, skratiti, baka... Da je ta ploča sad pred Vama, što biste upisali za svoju ulogu?

Ovo je vrlo dobro, ali teško pitanje. No, kad malo razmislim, možda bi to bila krivnja. To je zanimljivo jer sam slično već ranije igrao – tako mi je Antonio Nuić u filmu *Sve džaba* povjerio ulogu čovjeka koji sa sobom nosi veliku krivnju, a daleko od toga nije bila ni moja uloga u *Crncima* Zvonimira Jurića. Nekako to uvijek izbija van iz mene, a siguran sam da to ima veze s mojom osobnošću, pa redatelji nanjuše.

„Ako dobijemo tog glumca, imamo film“, kaže Vaš lik – redatelj glumcu... Čini se da stvarno postoji neka tajna veza?

Da, to je čest slučaj, i to i kod nas i vani, da se određeni redatelj zaljubi u glumca kojeg onda favorizira i ponovno angažira. Siguran sam da redatelji izgovaraju takve rečenice. To je neka tajna veza, poput magneta. U ovom slučaju, Nevio i ja fino smo se izmiješali. *(smijeh)*

ISPREPLITANJE STVARNOSTI I FIKCIJE

razgovarao Janko Heidl

Vaš debi *The Show Must Go On* do Pule je i kina došao kao niskopračunski prošireni diplomski film. Slijedi ga *Vis-a-Vis*, ostvaren kao gotovo kućni film.

I opet bitno drugačiji od hrvatskih cjelovečernjih filmova, ali na drugi način nego što je bio futuristički *The Show Must Go On*. Ovaj je film nastao spontano, kao svojevrsna želja za snimanjem stvarnih događaja i situacija iz prijateljstva Janka Popovića Volarića i mene, a koji su nam se učinili zanimljivi. Sve se odvijalo vrlo spontano i fluidno. Nije postojao čvrst scenarij, način rada bio je netipičan i jako težak – snimali smo napreskokce i bez kontinuiteta – ali svi smo bili dovoljno iskusni da plivajući kroz to, držimo udice pod kontrolom da nam sve skupa ne izmakne u kaos.

Glumci su potpisani kao suscenaristi. Dobar dio filma ostvaren je tako da su glumci improvizirali na neku zadanu temu ili ideju, iz čega je uglavnom izišlo nešto što bismo zapisali i snimili kao napisanu scenu. Puno je toga snimljeno otprve, bez probe i zapravo bez stvarne mogućnosti ponavljanja. Recimo, monolog Janka Popovića Volarića, u kojem on govori o tome zašto se razveo, napravljen je tako da je on pred kamerom ispustio dušu, a mi smo to snimili, nakon čega je Janko, izmožden, otišao spavati. Tako nešto ne može se snimiti dvaput. No nije bilo čvrstog pravila. Radili smo kako nam se u kojem trenutku činilo najbolje, a u pogledu same priče, može se reći da smo jednim dijelom mi vodili radnju, a drugim radnja nas.

Film ostavlja dojam vrlo odvažnog autobiografskog ogoljavanja.

Puno je toga doista poteklo iz stvarnosti, ali ima puno manje stvarnih autobiografskih elemenata nego što se može činiti. Recimo, ja stvarno imam scenarij koji se zove *Comic Sans* i koji je stvarno bio predugačak, a sad je prošao na HAVC-u. Ali puno smo toga izmislili.

IZ LJUBAVI PREMA FILMU

razgovarala Iva Cikojević

Nezavisni je film s jedne strane golem izazov, a s druge golem rizik.

Da, ali kako je Nevio već snimio nezavisni film *The Show Must Go On*, imao je uhodanu ekipu, pa je stoga najveći izazov bilo pridobiti i okupiti tu ekipu za ovaj film, što je uspjelo. S druge strane, Nevio i ja poznajemo se još s Akademije,

gdje smo davnih dana zajedno radili prvu studentsku vježbu, i sad smo se ponovno spojili. Sa svoje sam strane mogao osigurati opremu, tehniku i još neke stvari. Dogovorili smo se vrlo brzo i efikasno. Sve je nastalo iz čiste ljubavi prema filmu i velikog entuzijazma za radom, što mi se sviđjelo, i želio sam biti dio toga.

„Snimamo na Visu jer je kao izolirano mjesto idealan za zbližavanje likova“, replika je iz filma. No, za produkciju zvuči prije kao scena iz horora?

Da, uvijek je lokacija koja podrazumijeva putovanje skuplja. No, ovdje je najvažniju ulogu odigrala dobra priprema i organizacija. Jednostavno, znali smo čime raspolažemo i nismo se zanosili. Ponijelo se ono što se ima, a i scenarij je tome prilagoden. Srećom, bilo je tek manjih nepredviđenih troškova, pa je sve ostalo u granicama budžeta. Svi su nam pomogli – prijatelji, suradnici, poznanici – nitko nam ništa nije odbio.

„Više nemamo ozbiljne novine“, žali se lik u filmu. Može li kod nas nezavisni film biti ozbiljan film?

Može, iako smatram da to nije najbolji način za proizvodnju filmova i da oni trebaju biti financirani jer tako raste filmska industrija. I kod nas je to doživjelo neki mali boom jer se filmovi sveukupno potiču i financiraju, što rezultira većim brojem gotovih filmova, a i ovogodišnja Pula s četrnaest naslova pravi je dokaz toga. Dok su lani nezavisne produkcije bile u iznenađujuće velikom broju, ove ih je godine tek nekoliko. Nezavisni su filmovi dobri jer pomiču granice i donose nešto novo, ali oni ne smiju biti pravilo već izuzetak.

Da unaprijed znate da biste s ovim filmom završili u minusu, biste li ipak ponovili to iskustvo?

Da, bih. Preživio bih. (smijeh)

PRAVA MJERA ZA PRAVU ULOGU

Iako uloga ima golem raspon godina, bilo mi je lako, jer sam bio i ostao skroz svoj. Alfa i omega dobre glume pritom je balans koji glumca spašava od klopki u koje može upasti

razgovarala Iva Cikojević

Vaš film po svjetskim festivalima žanje uspjehe, a najznačajniji je nagrada na Festivalu u Montrealu..

Da, i nas je to iznenadilo i usrećilo. Festival u Montrealu je A-kategorija i kad smo ušli u službenu konkurenciju, to nam je bio velik uspjeh, no na kraju nam je uručena nagrada za najbolji scenarij, što nam je potvrdilo da to nije bilo slučajno. Ondje se također dogodila zanimljiva zgodica. Naime, na domjenku gdje je bila gomila ljudi, predsjednica žirija, britanska glumica Greta Sacchi, nenadano je, ugledavši me, kliknula – Belmondo! (ime mog lika). Zatim se zatrčala prema meni, izgrlila me i ushićeno rekla da takvu glumu kao moju u posljednjih petnaest godina nikad nije vidjela. I da, iako ovo službeno ne smije raditi, nije si mogla pomoći. Prolazili su me trnci od sreće. Ipak, na kraju nisam dobio nagradu, ali je žiriju bilo toliko neugodno da su mi se cijelu večer ispričavali i častili me pićima. (smijeh) Osvojili smo još nagrada, a filmu ove godine predstoji još puno festivala.

Kako je protekao casting, jeste li imali konkurenciju?

Zapravo nisam bio na *castingu*, iako je on postojao. Naime, preporučila me moja dobra prijateljica iz Sarajeva koja ima *casting*-agenciju. Najprije sam se, kad sam uzeo u obzir sve prometne veze do Slovenije, koje su tragične, našalio da bi bilo bolje da mi je našla posao

u Australiji, no uspio sam doći do Ljubljane, gdje sam se našao s redateljem Markom Naberšnikom. Taj je razgovor bio kratak i sladak, uz jedan sokić, i on je odmah znao da sam ja Belmondo. Uistinu preferiram takve redatelje koji znaju što žele i s kojima u trenu postignem neku zajedničku vibraciju, jer to kasnije olakšava posao. Kada sam k tome pročitao scenarij, bio sam oduševljen jer ne pamtim kad sam u rukama imao tako dobar tekst. Malo je zapelo zbog financija, pa se odgadio početak snimanja, no kad me producentica nazvala i stavila točku na i – da sam glavni glumac – bio sam u Skopju na ulici i skočio sam od sreće.

U filmu utjelovljujete Belmonda od najranije mladosti do najdublje starosti...

Da, kad je riječ o tolikoj razlici u godinama, glumac je često u tipičnoj klopki, odnosno kad je mlad, pokušava naglasiti mladost, pa se doima primjericice naivnim, a kad skoči u starosnu dob, pošto-poto se orijentira na to da bude ozbiljan ili pak mudar. Tu nisam imao problema jer sam bio skroz svoj i bilo mi je lako, premda znam da je nezahvalno reći da je to lako jer bi onda svi mogli s istim uspjehom to odraditi – odigrati ulogu. Ustvari, *alfa i omega* dobre glume, pa i ove

uloge, upravo je – mjera. Redatelj Marko posjeduje savršenu mjeru, pa mi je bilo lako pustiti mu da me vodi tijekom svih faza moje uloge.

Film je snimljen na romskom jeziku. Kako ste usavršili svoje znanje tog jezika za potrebe uloge?

Rodeni sam Albanac, živim u Skopju, pa sam odmalena bio okružen s više nacionalnosti, tako da sam s vremenom usvojio nekoliko jezika, jer stvarno mi je Bog dao talent za jezike i muzikalnost, što mi pomaže kod učenja. Tako sam boraveći u New Yorku za nepuna dva mjeseca savršeno pokupio njihov naglasak da sam uspio dobiti nekoliko ponuda za posao u kazalištu. Romski sam znao malo, jer sam se u djetinjstvu družio s Romima u ulici, a za film sam učio otprilike mjesec dana, no trebalo je usvojiti dva romska dijalekta – jedan romski bosanski, koji je bio lakši jer sam prepoznavao neke riječi, no drugi, romski turski, bio je težak jer nisam razumio nijednu riječ na koju bih se mogao osloniti. Tražio sam da mi se u tekstu scenarija svaka riječ ispod prevede i snimi tako da rođeni Rom to izgovara. Kad kao glumac izgovaram tekst, važno mi je da razumijem svaku riječ koju govorim. Zatim sam, dok trčim uz Vardar, danima slušao tu snimku na svom iPhoneu. To je bila moja glazba za jogging.

60. Pula
Festival igranog filma
Pula Film Festival

FILM POD ZVIJEZDAMA
FILM UNDER THE STARS

www.pulafilmfestival.hr

Nenad Stazić, podpredsjednik Sabora, Ivo Josipović, predsjednik RH, Zdenka Višković-Vukić, ravnateljica Festivala, Andrea Zlatar Viočić i župan Istarske županije Valter Flego

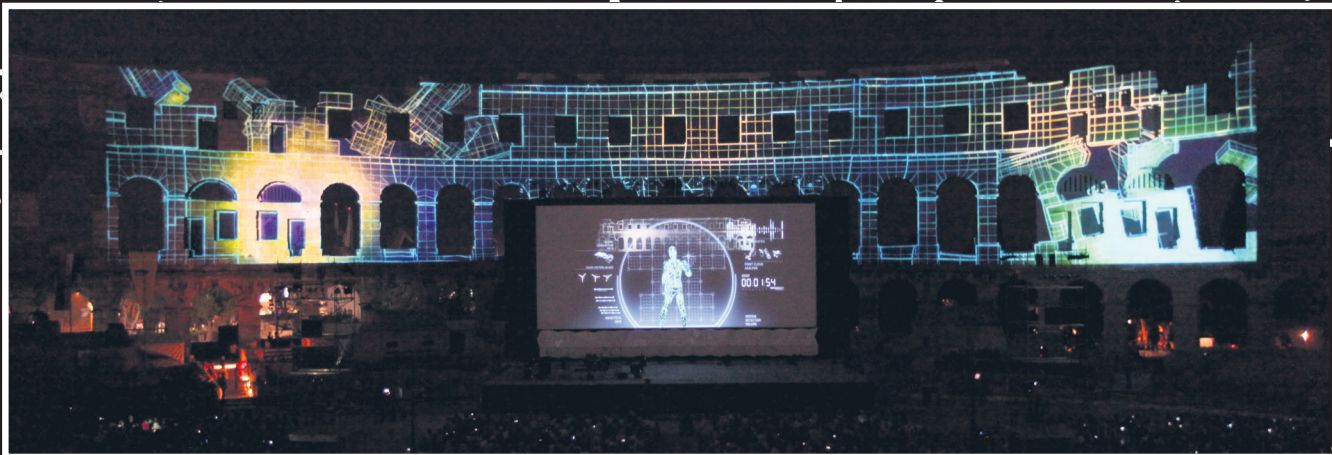
Veljko Bulajić, Ljubiša Samardžić i Milena Dravić

Majstori - Areta Ćurković i Dalibor Matanić

Beatles Revival Band na Forumu

S otvaranja 60. Pule

Mira Banjac, Goran Paskaljević, Svetlana Bojković
i Rade Šerbedžija

Glazbeno iznenađenje na svečanosti otvaranja

Domjenak ministrice kulture na bazenima Park Plazza Verudela

Panel diskusija: 60. obljetnica Festivala u Puli

LISTANJE ALBUMA LIJEPIH USPOMENA

Na panel diskusiji predstavljani su gosti 60. obljetnice Festivala igranog filma u Puli. Panel je otvorila glumica **Milena Dravić**, koja je konstatala kako je Pulski festival bio izuzetno važan za jugoslavenski film i kinematografiju. Bez obzira na velike svjetske festivale, ljudima koji su radili u jugoslavenskim filmovima bila je itekako važna svaka potvrda na Pulskom festivalu. Ispričala je kako joj je prva *Zlatna Arena*, ona za film *Prekobrojna*, bila prekretnica u

karijeri. Dotada nije bila sigurna da će se baviti filmom, no nakon toga sve su dileme nestale. Njezina je karijera nakon nagrade krenula uzlaznim tokom, tako da su i kasnije nagrade u Puli bile samo potvrda njezina rada.

Povjesničar filma **Dejan Kosanović** Festival je do devedesetih godina opisao kao kondenziranu povijest kinematografije i filmske umjetnosti u Jugoslaviji, kroz koju se može vidjeti kako se razvijao film od njegovih skromnih početaka pa do filmova poznatih i nagrađivanih redatelja. Nadodao je i kako se nada da će običaj zaboravljanja tradicije i korijena kod nas postupno nestatijer je, ljudima koji se danas žele baviti filmom, jako važno znati što je prethodilo te kako je kinematografija izgledala kada se

rodila poslije Drugoga svjetskog rata i kako se razvijala, a to najbolje mogu gledajući filmove koji su prikazivani i nagrađivani. Na kraju je zaključio kako je sretan da je ovdje u ovom trenutku, jer je prije pola stoljeća bio direktor Festivala jugoslavenskog filma, te da je sretan što Festival i dalje živi. Priznao je i da je bio impresioniran otvaranjem jer je ono pokazalo koliko je Festival u međuvremenu narastao i postao suvremeniji.

Glumac **Emir Hadžihafizbegović** rekao je kako je za njega Festival igranog filma u Puli više od festivala, da je on sistem vrijednosti koji može disperzirati i van same filmske priče. Naglasio je da ne postoji embargo na uspomene te da mu nitko ne može zabraniti da se sjeti svojih najdražih životnih

trenutaka diljem bivše države. Istaknuo je da je sjajna stvar da su kao gosti obljetnice pozvani ljudi koji su dali svoj pečat ovom festivalu, no i jednom vremenu. Pula je za njega bio sistem vrijednosti, način ponašanja, odijevanja, razmišljanja, uspostavljanja kodeksa koji su u ovom *zombie vremenu* izgubljeni. Rekao je kako živimo u dehumaniziranom svijetu, sistemu srušenih vrijednosti, i to ne samo kada su kultura i film u pitanju, tako da je za njega Festival bitna i značajna kulturološka priča o sistemu vrijednosti. Za kraj je rekao kako su i nagrade jedna vrsta satisfakcije te da je *feedback* publike i aura i ambijent amfiteatra nešto što nije doživio nigdje drugdje na svijetu, a to je za njega mnogo više od prikazivanja filma, pljeska i *Zlatne Arene*.

Slavko Štimac rekao je kako Pulski festival ima idealne uvjete da bude fantastičan festival i on to i jest. Atmosferu u Areni opisao je neobičnom i gotovo metafizičkom, a ljude koji dolaze u nju specifičnima jer gledatelji reagiraju na svaki mig, pa je izjavio kako to nikad nije doživljavao kao u Puli.

Glumica **Božidarka Frajt** ispričala je svoja iskustva na Festivalu, ne samo kao glumice već i kao članice žirija. Prisjetila se da je, kada je osvojila *Zlatnu Arenu* za film *Živa istina*, gotovo pala u nesvijest od sreće, a da je kao članica žirija bila puno učinkovitija i brža od svojih muških kolega te joj je tada najveća nagrada bila vidjeti veselje Borisa Dvornika, kojemu je dodijelila *Zlatnu Arenu*.

Glumica **Dušica Žegarac** rekla je kako je sve što joj se dogodilo

nakon *Arene* odredilo njezin život te da nije sigurna je li ona odabrala film ili je on nju, ali da to više nije ni bitno. Naglasila je kako su i redatelji pisali povijest Festivala, pa da nije bilo njih i njihovih filmova, ne bi bilo ni Festivala.

Glumica **Vladica Milosavljević** ispričala je kako ima malo iskustva s Festivalom jer je kao kazališna glumica bila dosta razmažena te je smatrala film nekom vrstom gostovanja. Rekla je da tek sad shvaća da je trebala češće dolaziti na Festival, da nije bila svjesna njegove prave vrijednosti te da danas Pulu gleda drugim očima.

Glumac **Janez Hočevar** ispričao je jednu od svojih anegdota s Filmskog festivala u Pulivezanu uz slavlje i trovanje hranom, a **Boris Buzančić** ispričao je kako u Pulu dolazi ne toliko zbog filmova ili nagrada već da ponovno popriča sa svojim kolegama koje inače ne bi uspio sresti te da rado susreće stare prijatelje iz cijele regije.

Milan Štrlić ispričao je kako je na otvaranju Festivala imao dojam kao da otvara prašnjav obiteljski album. Ondje je vidio stare prijatelje koje dugo nije vidio te se prisjetio svog prvog susreta s Pulom i prikazivanjem svoga filma. Izrazio je zadovoljstvo što je Arena uvijek puna, što postoji ljubav prema filmu i što skandal nije jedino što je publici zanimljivo.

Mira Banjac rekla je kako je grad Pula zaslužio svoj festival i svojih *šezdeset* godina. Rekla je kako su nagrade važne i da im se mora čuvati dostojanstvo, a ispričala je da joj je govor predsjednika Josipovića i ministrice Zlatar

Violić vratio vjeru da film i umjetnost i dalje postoje i da imaju svoje mjesto u kulturi. Govorila je malo i o svojoj karijeri te je za kraj naglasila da je sretna što je u Puli ponovno sretno došla, stare prijatelje koji su ostali ono što su oduvijek i bili, čime je dobila aplauz iz publike.

Glumica **Svetlana Bojković** rekla je da joj se doživljava kada je prvi put posjetila Arenu ponovio i na otvorenju ovog izdanja Festivala, koje je opisala kao veliku svečanost. Rekla je da je radosna što se ponovno našla među kolegama koji pripadaju filmskoj porodici te je pohvalila slogan filma pod zvijezdama. Areni je zaželjela da i dalje živi, a filmskoj produkciji da bude što bolja i bogatija u budućnosti.

Glumica **Jagoda Kaloper** pohvalila je otvaranje, a ispričala je kako je uvijek bila sretna kada bi dobila nagradu te joj je svaki posjet Puli bio velik doživljaj. Festivale pamti kao najljepše događaje, a Pulom je fascinirana do te mjere da često pomisli da je to najljepši grad, u kojem bi trebalo ostati živjeti, a ne samo doći kao gost.

Panel diskusiju zatvorila je ravnateljica Festivala **Zdenka Višković-Vukić**, koja je emotivnim govorom zahvalila svim gostima panela te rekla da će nakon Festivala zauvijek ostati film, Arena i publika. Gostima je poručila da su oni kao *puzzle* bili dio ovog grada i Festivala te da bez njih i bez Festivala Pula ne bi bila ovaj grad koji je sad.

Lucija Mulalić

Ručak na vidiku

Svaki dan potražite novi ljetni recept na www.podravka.com

JutarnjiLIST

MAXtv
**FILMOFEEL
FILMOFEEL**

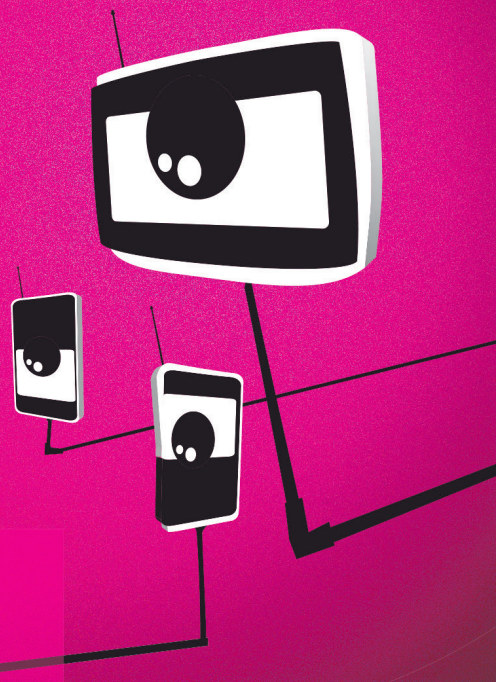
NAJBOLJI
PRIJATELJ
FESTIVALA

DIJELIMO STRAST PREMA FILMU!

EKSKLUZIVNO! Hrvatski i strani filmski hitovi s pulskog platna odmah u MAXtv videoteci:

- **JAI TI** od 18. - 23.07.2013.
- **SVEĆENIKOVA DJECA** od 22.07.2013.
- **ŠANGAJ** od 22.07.2013.
- **NAJBOLJA PONUDA** od 22. - 28.07.2013.
- **ZAGONETNI DJEČAK** od 23.07.2013.
- **STRAŽAR** od 23. - 29.07.2013.
- **U KUĆI** od 24. - 30.07.2013.
- **PRIJE PONOĆI** od 28. - 31.07.2013.
- **MAMA, VOLIM TE** od 15.07.2013., 3 mj. bez naknade

Više o ekskluzivnoj ponudi na portal.hr/showtime/filmofeel
Više o MAXtv usluzi na hrvatskitelekom.hr

60.Pula
Festival igranog filma
Pula Film Festival

www.pulafilmfestival.hr

FILM POD ZVIJEZDAMA

FILM UNDER THE STARS

13.-27.7.2013.

AUTOWILL – sponzor Festivala igranog filma u Puli

MILJENIK DOMAĆE PUBLIKE I KRITIKE.

Ovlašteni Opel partner u Istri.

pula festival
film

Provjerite svoje svjeće i puhnite u slavljeničke - Festival igranog filma u Puli slavi 60. rođendan. Višestruko nagrađivani dvojac Opel i Autowill u glavnim su ulogama i ovogodišnjeg, jubilarnog 60. festivala.

Provjerena njemačka kvaliteta i 43 godine tradicije Autowilla jamac su kvalitete i sinonim za sigurnu vožnju. Posjetite nas u Puli, Zagrebu, Vinkovcima, Vukovaru i Slavonskom Brodu, a uskoro i u Poreču. Autowill, s vama od 1971.

Wir leben Autos.

AUTOWILL - ovlašteni Opel partner

Pula, Dukićeva 2, tel. (052) 500 450

www.opel.autowill.hr

Izložba: Hrvatski filmski plakat

STOLJEĆE FILMA I PLAKATA

Muzej suvremene umjetnosti
Istre / Museo d'arte
contemporanea dell'Istria
Sv. Ivana 1, Pula
22. srpnja – 1. rujna 2013.
otvaranje izložbe u 19.30
sati

Izložba Hrvatski filmski plakat, u produkciji Muzeja suvremene umjetnosti Istre / Museo d'arte contemporanea dell'Istria, zamišljena je kao prateći događaj 60. Festivala igranog filma u Puli, a nastavak je kontinuirane suradnje u kojoj Muzej svoje programe tematski veže uz Festival igranog filma, kao što je prošle godine predstavio recentne radove likovne umjetnice i glumice Jagode Kaloper, a godinu dana ranije fotografije snimatelja Stanka Hercega.

Izložba Hrvatski filmski plakat prikladno je smišljena uz festivalsku obljetnicu, a pokušava predstaviti razvoj i presjek tog značajnog segmenta grafičkog oblikovanja, jer filmski plakati što su ih dizajnirali naši umjetnici nisu samo dragocjeno svjedočanstvo o hrvatskoj filmskoj produkciji nego se iz njih mogu prepoznati likovni standardi prošlih i sadašnjih vremena. Izložba je zamišljena kao svojevrsna antologija jer obuhvaća cjelokupno stoljetno razdoblje od prvih plakata nastalih u dvadesetim godinama prošlog stoljeća do danas. Osim uvodnog povijesnog segmenta, svi su ostali plakati na izložbi oni koji su u proteklih šezdeset godina festivalske dane promovirali ulicama i trgovima Pule.

